membrance (of silver) and perception (of the shell as 'this') respectively; **ii** cognition which is not erroneous i. e. valid cognition (since all cognitions are valid according to the school); **iii** more than one cognition (i. e. two, remembrance and perception of silver and 'this') not cognised distinctively आत्मख्यातिरसत्ख्यातिरख्यातिः ख्यातिरन्यथा । परीक्षकाणां विभ्रान्तौ विवादात्सा विविच्यते VibhraVi. 1; तत्र सत्पक्षस्त्रिधा भिन्नः आत्मख्यातिरख्यातिरन्यथाख्यातिरिति IṣṭaSi. 40. 3; सोऽप्यख्यातिमेव नुदन् शुक्तिरूप्यविवेकेन अन्यथाव्यवहारं निवर्तयति IṣṭaSi. 42. 19; 142. 1; ते एते ग्रहणस्मरणे विविक्ते अपि विविक्ततया न गृह्येते इति विवेकाग्रहणमख्यातिः NyāyMañ. i. 165. 14; i. 162. 24; i. 165. 7; ii. 110. 24; अख्यातिरन्यथाख्यातिरसत्ख्यातिरितीतरा । दृश्याश्विन्मात्ररूपस्य भासश्चित्वचमत्कृताः YogVā. vi(2). 166. 7; अख्यातिम्…इच्छन्निर्न विमन्तव्यमिदम् NyāyPari. 37. 1; तस्मादख्यातिरेव युक्ता VivaPraSaṁ. 34. 9; 39. 17; अख्यात्यात्मख्यात्यनिर्वचनीयख्यात्यन्यथाख्यात्यसत्ख्यातिवादिनो निरस्य सत्ख्यातिपक्षस्वीकारात् YatīndraDī. 8. 7; साङ्ख्याश्चाख्यातिमेव मन्यन्ते SarvaDaKau. 33. 23; 34. 13; संसर्गाग्रहरूपेयमख्यातिः BhāṭṭCin. i. 21. 2 (*on* i. 1. 4); यत्पुनर्भ्रान्तिज्ञानानामविवेकात्मकत्वमिति तन्मन्दम् । अभावमभ्युपगच्छतोऽख्यातेर्विवेकाभावस्वरूपस्याविवेकस्य वक्तुमशक्यत्वात् SarvaMaSaṁ. 35. 12; न तावत् अख्यातौ आरोपितस्य क्वचिदपि सत्त्वं आरोपस्यैव असंमतत्वात् । अविविक्तानेकख्यातिः अख्यातिः इति अङ्गीकारात् TarkSaṁ.(Ā.) 134. 17; **5 i** (according to the Pratyabhijñā School) cognition of what is not complete or perfect i. e. cognition of what is limited साधिता प्रत्यभिज्ञायामख्यातेर्जीवता परम् SiTrayī. 1. 21; अपूर्णख्यातिरूपा अख्यातिरेव भ्रान्तितत्त्वम् PratyabhiVi. ii. 123. 4 (*on* ii. 3. 13); **5 ii** a stage in the unfolding process of the universe when the universal subject is isolate i. e. without an object [nt] श्रीपरमशिवः…पूर्वं चिदैक्याख्यातिमयानाश्रितशिवपर्यायशून्यातिशून्यात्मतया प्रकाशाभेदेन प्रकाशमानतया स्फुरति PratyabhiHṛ. 9. 1(4); **5 iii** the condition in which the universal subject confined by the *kañcukas* does not know its real nature [nt] (चिदात्मा) चिदानन्देच्छाज्ञानक्रियाशक्तिरूपत्वेऽपि अख्यातिवशात् कलाविद्यारागकालनियतिकञ्चुककवलितत्वात् पञ्चकस्वरूपः PratyabhiHṛ. 16. 5(7)

अख्यातिकाल (akhyāti-kāla) *m.* the time of non-cognition (as during the state of *suṣupti*) or complete unconsciousness (during deep sleep) सतोरेवान्यथाख्यातौ भ्रम इष्टे अग्रहो नार्थवान् । ग्रह एव त्वर्थवान्, अख्यातेरन्यथाख्यात्ययोगादख्यातिकाल इव IṣṭaSi. 262. 8 (comm. अख्यातिकाल इवेति । सुषुप्तादाविवेत्यर्थः)

अख्यातिगर्भ (akhyāti-garbha) *adj.* consisting of (i. e. based on) non-cognition of difference (between *pratyakṣa* perception and *smaraṇa* remembrance) अख्यातिगर्भमयथार्थगोचरं वा भ्रान्तिज्ञानमपि विशिष्टविषयमेव S'atDū. 168. 1.

अख्यातिपक्ष (akhyāti-pakṣa) *m.* (Philo.) the theory of Akhyāti (as held by Prābhākara school) प्रतीतिन्यायविरुद्धं बाधकाननुरूपमख्यातिपक्षं मा चीक्लृपः IṣṭaSi. 44. 22; अख्यातिपक्ष एवं हि हीयेतैकत्ववेदनात् NyāyMañ. i. 165. 22; अख्यातिपक्षे तु नानुमा शक्यबाधा NayaVi. 233. 6 (*on* i. 1. 13); अख्यातिपक्षे सत्त्वे सति भेदाग्रहेण ख्यातिबाधोपपत्तिः S'rutaPra. iB. 7. 12 (*on* i. 1. 1); TarkSaṁ.(Ā.) 82. 3; तत्राख्यातिपक्षे निरन्तरास्स्मृतयः NyāyKu. 66. 15; अख्यातिपक्षेऽपि तत्साम्प्रयनुप्रविष्टं ज्ञानं तत्तच्छब्देन व्यपदिश्यते NyāyPari. 53. 4; NyāySu. (Ja.) 46A. 3 (*on* i. 1. 1); 47B. 3 (*on* i. 1. 1); अख्यातिपक्षे रजतस्मरणस्यैव शुक्तौ प्रवर्तकत्वम् AdvaiSi. 339. 9; Nyāyāmṛ. 425B. 4.

अख्यातिप्रसङ्ग (akhyāti-prasaṅga) *m.* the contingency of (accepting the validity of) the theory of Akhyāti (as held by the Prābhākara school) न च संसर्गप्रतीतेरभ्युपगमान्नाख्यातिप्रसङ्गः, तथापि विज्ञानद्वयाभ्युपगमेनाख्यातिप्रसङ्गस्य दुर्वारत्वात् TattvPradī.(Ci.) 78. 13; TarkSaṁ.(Ā.) 6. 28.

अख्यातिप्राण (akhyāti-prāṇa) *adj.* having illusion for its nature, based on illusion परापरं तु इदंभावरूपस्य प्रत्यवमर्शस्य अख्यातिप्राणस्य उद्बोधमात्रेऽपि अहंभाव एव विश्रान्तेः श्रीसदाशिवादिभूमौ पश्यन्तीदशायाम् PratyabhiVi. i. 254. 3 (*on* i. 5. 13) (comm. Bhāskarī मायातत्त्वस्पर्शात् मायाजीवितस्य)

अख्यातिबीजवाप (akhyāti-bījavāpa) *m.* the sowing of the seed of ill fame भ्रमयन्नङ्कुशं दर्पात्…सः । आख्यातिबीजवापाय (? अख्यातिबीजवापाय) चखानेव नभःस्थलीम् VikraDeC. 4. 112.

अख्यातिमत (akhyāti-mata) *n.* (Philo.) the theory of Akhyāti (which does not recognise illusory knowledge as distinct from true knowledge; hence according to this theory all knowledge is real) सर्वेष्वेव पक्षेष्वयथावस्तुख्यातितां लक्षणांशं न व्यभिचरति अध्यासः । अख्यातिमतेऽपि यथा विविक्ते वस्तुनि तथा न ख्यातिः किंत्वविविक्ततया PrakaVi. 8. 18; अख्यातिमते हि रजतस्यासंनिधानाग्रहः संनिहितत्वेन व्यवहारहेतुत्वाद्भ्रमः VedāntKa. 16. 10 (*on* i. 1. 0); TarkSaṁ.(Ā.) 81. 25; तस्मादधिष्ठानांशेऽन्तःकरणवृत्तिः, अध्यस्तांशे चाविद्यावृत्तिः । तस्यां च तादात्म्यस्य भानात् नाख्यातिमतप्रवेशः AdvaiSi. 652. 3.

अख्यातिमतानुमति (akhyātimatānumati) *f.* acceptance of the (validity of the) theory of Akhyāti (as held by the Prābhākara school) तथा सति ज्ञानद्वयस्वीकारेणाख्यातिमतानुमतिप्रसङ्गः TattvPradī.(Ci.) 78. 12.

अख्यातिमतापत्ति (akhyātimatāpatti) *f.* contingency of (accepting) the theory of Akhyāti (according to which there is no erroneous cognition) न हि ग्रहणस्मरणाभ्यामन्यः प्रकारः समस्ति । तस्मादिदमंशरजततादात्म्यविषयमेकं विज्ञानं न घटते । नाप्यनेकमख्यातिमतापत्तेरिति चेत् उच्यते SarvaDaSaṁ. 16. 634.

अख्यातिरूप (akhyāti-rūpa) *adj.* of the form of Akhyāti or illusion, illusive एष परमेश्वर एव…अदृष्टसंदर्शनमेवमख्यातिरूपमण्डं मायामलम् ParāTri. 250. 6.

अख्यातिलाघव (akhyāti-lāghava) *n.* ease in (accepting) the theory of Akhyāti (non-recognition of the non-association of the *dharma* or essential property of one object, viz. silver, with that of another, e. g. an oyster) सर्वैरप्यन्यथाख्यातिर्दुस्त्यजत्वाल्लघीयसी । तद्वादिनाप्यवर्ज्यत्वात् ततोऽप्यख्यातिलाघवम् NyāyPari. 40. 1.

अख्यातिवाद (akhyāti-vāda) *m.* (Philo.) the theory of Akhyāti (as held by the Prābhākara school) 'नेदं रजतम्' इति निषेधकज्ञानं तत्राध्यासनिवर्तकमिति चेत्, मैवम्, निषेधः परमार्थरजतगोचर इत्यख्यातिवादे प्रतिपादितत्वात् VivaPraSaṁ. 123. 1; नापि बुद्धेः कर्तृत्वमात्मन्यारोपयितुं शक्यम्, अख्यातिवादे भ्रान्त्यभावात् VivaPraSaṁ. 242. 3; अख्यातिवादश्चानुमानमात्रोच्छेदश्चापद्येयाताम् AdvaiSi. 497. 13.

अख्यातिवादित्व (akhyātivādi-tva) *n.* the state of being an exponent of the theory of Akhyāti (as held by the Prābhākara school) भ्रान्तिस्तु साङ्ख्यमते नास्ति, प्राभाकरवदख्यातिवादित्वात् SarvaDaKau. 106. 23; तथापि ख्यातिरेव भ्रम इति अख्यातिवादित्वहानिः IṣṭaSi. 142. 8.

अख्यातिवादिन् (akhyātivād-in) *m.* an advocate or exponent of the theory of Akhyāti (as held by the Prābhākara school) तस्मादसत् ख्याति, अनिर्वचनीयं ख्याति, तुच्छं ख्यातीति वा भ्रम इति अख्यातिवादिना नाश्रयितुं शक्यते IṣṭaSi. 142. 10; यथाहुः अख्यातिवादिनः "येषामपि विपरीतख्यातिस्तेषामप्यज्ञानवासनानिबन्धनो भ्रम" इति TātpaṬ.(Vā.) 90. 5 (*on* i. 1. 2); Bhām. 18. 23 (*on* i. 1. 1); TattvPradī.(Ci.) 5. 9; अख्यातिवादिनस्तु यत्र यदध्यास इति प्रसिद्धिस्तयोरेव विवेकाग्रहणनिबन्धनोऽयथाव्यवहार इति वदन्ति PrakaVi. 8. 8; ननु 'इदं रजतम्' इत्यत्र चक्षुरादिप्रमाणाभावात् पारिशेष्यात् स्मर्यमाणमेव रजतं न पुनस्तत्सदृशमित्यख्यातिवादिन आहुः VivaPraSaṁ. 31. 6; Nyāyāmṛ. 548B. 7; AdvaiSi. 340. 1; PūrvottaVāNaMā. 334. 8.

अख्यातिवैषम्य (akhyāti-vaiṣamya) *n.* difference (of view-point) from the theory of Akhyāti (as held by the Prābhākara school) अन्यथा त्वचा शङ्खं चक्षुषा च शुक्तिसादृश्यं ज्ञात्वा निमीलितनेत्रस्य नेत्रगतदोषात् पीतत्वरूप्यादिभ्रमः स्यात् रूप्येदमंशयोस्तादात्म्यभानेनाख्यातिवैषम्येऽपि ज्ञानैक्यानुभवविरोधस्याख्यातिपक्षदोषस्य साम्याच्च Nyāyāmṛ. 425B. 4.

अख्यातिसमर्थन (akhyāti-samarthana) *n.* support of the theory of Akhyāti (as held by the Prābhākara school) यदपि तिक्तशर्करादिप्रत्ययेष्वख्यातिसमर्थनकदाशया पित्तवृत्तेस्तिक्तत्वस्य संवेद्यमानस्य तत्स्थत्वेनाग्रहणमुपवर्णितं तदपि कुशकाशावलम्बनप्रायम् NyāyMañ. i. 169. 2.

अख्यातिसंभव (akhyāti-sambhava) *m.* possibility of the theory of Akhyāti (as held by the Prābhākara school) अत्रासंसर्गाग्रहस्य प्रवृत्तिव्यवहारादिहेतुत्वानुपपत्तेर्नाख्यातिसम्भवः BhāṭṭCin. i. 21. 13 (*on* i. 1. 4)

अख्यातिस्वीकार (akhyāti-svīkāra) *m.* acceptance of the theory of Akhyāti (as held by the Prābhākara school) अस्त्यख्यातिस्वीकारे प्रयोजनम् NyāSu.(Ja.) 53B. 1 (*on* i. 1. 1)

अख्यात्यभाव (akhyāty-abhāva) *m.* absence of erroneous cognition अख्यात्यभावे च सर्वो जनस्सर्वदा सर्वज्ञस्स्यात् IṣṭaSi. 116. 11.

अख्यान (a-khyāna) *n.* non-manifestation, non-perception असतो नरशृङ्गादेरख्यानात् TattvPradī.(Ci.) 76. 12.

अख्यानख्यानता (akhyānakhyāna-tā) *f.* non-perceptibility and perceptibility अख्यानख्यानता ज्ञेया असदर्थसदर्थयोः । आश्रयस्य परावृत्तिर्मोक्षोऽसौ कामचारतः MaYānaSū. 170. 9 (19. 54)

अख्यानव्याप्त (akhyāna-vyāpta) *adj.* pervaded by non-manifestation or non-cognition अख्यानव्याप्तं ह्यसत्त्वं नृशृङ्गादौ IṣṭaSi. 40. 10.

अख्यानाभाव (akhyānābhāva) *m.* absence of non-manifestation or non-cognition इदं नासत् रूप्यम्, अख्यानाभावात् IṣṭaSi. 40. 10.